

Elise Mathilde

Beleidsplan 2025-2026

Versie 14 mei 2025

Inhoud

BELEIDSPLAN	2
1. Inleiding	2
2. Strategie	2
3. Beleid	3
4. Beschrijving organisatie	6
5. Risico's en onzekerheden	7
Bijlage 1 BELEGGINGSBELEID	8
Bijlage 2 BESTEDINGSBELEID	11

BELEIDSPLAN

1. Inleiding

Stichting Elise Mathilde Fonds is statutair gevestigd te Utrecht en is opgericht op 15 november 1935 door Elise Mathilde van Beuningen (1890-1941). In onderstaand beleidsplan legt het bestuur van Stichting Elise Mathilde Fonds het actuele beleid vast. Het beleidsplan wordt jaarlijks in het bestuur besproken, mede om zo de realisatie van de statutaire doelstellingen te kunnen monitoren en vast te stellen. Het beleidsplan wordt daarna indien nodig aangepast.

Elise Mathilde Fonds is lid van FIN ('Fondsen in Nederland'), voldoet aan de code Goed Bestuur en heeft een ANBI status.

2. Strategie

a. Doelstelling

De doelstelling van de stichting is opgenomen in artikel 2 van de statuten en luidt in het kort als volgt: De stichting heeft ten doel het financieel en materieel ondersteunen van organisaties in de geest van de stichtster van de stichting: Elise Mathilde van Beuningen. Zij tracht dit doel vandaag de dag met name te bereiken door, zoals in de doelstelling is opgenomen: "het geven van giften aan instellingen die een algemeen sociaal, cultureel of ideëel doel nastreven.". Het Bestedingsbeleid geeft verdere invulling aan de doelstelling.

b. Afwezigheid winstoogmerk

De stichting beoogt conform het bepaalde in artikel 2 lid 3 van de statuten niet het maken van winst. Het was de wens van de oprichtster het vermogen ten minste welvaartsvast in stand te houden en zo mogelijk te vermeerderen om ten minste de groei van het werkkterrein te kunnen bijhouden en zo mogelijk het werkkterrein nog te kunnen verbreden. De met het vermogen behaalde opbrengsten laat de stichting ten goede komen aan haar doelstelling.

c. Bestemming liquidatiesaldo

Zoals blijkt uit artikel 12 lid 5 en 6 van de statuten zal een eventueel batig saldo van de ontbonden stichting moeten worden bestemd voor een doel dat zoveel mogelijk in overeenstemming is met het doel van de stichting, en dat een eventueel batig saldo van de ontbonden stichting voor een door het bestuur te bepalen algemeen nut beogende instelling met een soortgelijke doelstelling moet worden besteed of voor een buitenlandse instelling die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt en die een soortgelijke doelstelling heeft.

3. Beleid

a. Maatschappelijke rol

Vanuit haar doelstelling en maatschappelijke rol als algemeen nut beogende instelling, is de stichting in haar doen en laten gedreven om een bijdrage te leveren aan het verbeteren van het welzijn van de mens en de omgeving waarin zij leeft, specifiek op de thema's en regio's waartoe de stichting zich vanuit haar doelstelling richt. Daarbij zijn onder meer de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties, die de stichting van harte onderschrijft, een hulpmiddel voor het toekenningsbeleid. De stichting richt zich met haar giftenbeleid vooral op SDG's:

- 1 (geen armoede)
- 2 (geen honger)
- 3 (goede gezondheid en welzijn)
- 5 (gender gelijkheid)
- 10 (ongelijkheid verminderen)
- 11 (duurzame steden en gemeenschappen)
- 12 (verantwoorde consumptie en productie)
- 15 (leven op het land)

Tevens hanteert de stichting ESG als uitgangspunt bij haar investeringsbeleid. ESG staat voor Environmental, Social en Governance (Milieu, Maatschappij en Governance). De stichting integreert deze factoren op het gebied van milieu, maatschappij en governance in de beleggingsbesluitvorming.

b. Vereenvoudiging aanvragenproces

De stichting streeft naar vereenvoudiging van het kunnen indienen van aanvrager, zonder hierdoor een toename van de werklast voor de Commissie Giften en het Bestuur.

De stichting werkt nauw samen met andere fondsen die vergelijkbare doelstellingen hebben. Hieruit zijn enkele samenwerkingsverbanden ontstaan zoals KIEM en CIPU, waarmee het voor aanvragers makkelijk wordt gemaakt om aanvragen tegelijk bij meerdere fondsen in te dienen. De samenwerking uit zich ook in lidmaatschap van brancheorganisatie FIN en regionale verbanden zoals het Utrechtse Fondsen Overleg (UFO) en de Rotterdamse Fondsen.

Vanaf 2024 is de stichting gaan werken met meerjarig toezeggingen, waarmee initiatieven of aanvragers, waar de stichting al een langere geefrelatie heeft, voor telkens drie jaren worden ondersteund. Hierdoor hoeven deze organisaties niet jaarlijks een projectaanvraag in te dienen.

Vanaf medio 2025 zal een aangescherpt beoordelingsbeleid van kracht zijn. Aanvragen tot €2.000 zullen een eenvoudiger aanvraagproces doorlopen en sneller worden beoordeeld.

Vanaf 2025 zal met mogelijkheden voor participatory grantmaking worden geëxperimenteerd, met name in de culturele sector.

c. Vermogen van de instelling

De stichting is een zuiver vermogensfonds. Er vindt dus geen fondsenwerving plaats. Incidenteel ontvangt de stichting een bijdrage uit een nalatenschap.

Overeenkomstig de wens van de oprichtster dient het vermogen over langere termijn ten minste welvaartsvast te stijgen en zo mogelijk nog verder te vermeerderen om het werkerterrein te kunnen verbreden. Deze statutaire bepaling is als volgt vertaald naar de huidige ANBI regelgeving: het vermogen dient over langere termijn tenminste welvaartsvast gelijk te blijven. Het bestuur stelt een

meerjarenbegroting met een tijdslijn van 10 jaar vast, die jaarlijks wordt gemonitord en indien nodig bijgesteld, om de gewenste vermogensontwikkeling op lange termijn te waarborgen.

Het beleggingsbeleid is vastgelegd in Bijlage 1. Hierin wordt het beleid op het gebied van vermogensbeheer verwoord, passend bij de doelstellingen van het fonds. Dit beleid wordt door het verantwoordelijke bestuur periodiek geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd.

Op het gebied van het vermogensbeheer wordt het bestuur geadviseerd door Van Lanschot Bankiers te Amsterdam. Met vertegenwoordigers van deze bank vindt regelmatig overleg plaats waarbij het beleggingsbeleid wordt besproken.

De stichting heeft in 2008 het Landgoed Noorderheide te Vierhouten gekocht. Belangrijk doel van het Landgoed is de maatschappelijke inzet ervan. Het Landgoed wordt om niet ter beschikking gesteld aan maatschappelijke organisaties en goede doelen. Ter gedeeltelijke dekking van de kosten die gepaard gaan met de instandhouding van het landgoed probeert de stichting het Landgoed incidenteel commercieel te verhuren.

d. Bestedingsbeleid

Het bestuur heeft op grond van de (statutaire) doelstelling en dit beleidsplan een Bestedingsbeleid opgesteld. Het Bestedingsbeleid is opgenomen als Bijlage 2.

Stichting Elise Mathilde Fonds steunt diverse maatschappelijke en culturele initiatieven met name in de regio's Utrecht en Rotterdam. De stichting ondersteunt tevens wetenschap, en is ook actief op het gebied van natuur en milieu. In toenemende mate werkt Stichting Elise Mathilde Fonds samen met andere fondsen om zichtbaarder te worden en zo door een grotere groep aanvragers gevonden te worden.

e. Communicatie en transparantie

Belanghebbenden bij de stichting zijn: I) de aanvragers, II) de overheid en III) andere stakeholders in de goede doelen sector.

- I) Op de website, www.elisemathilde.nl, van de stichting staat de noodzakelijke informatie over de stichting en de richtlijnen voor het indienen van een aanvraag. Hier zijn ook voorbeelden van ondersteunde projecten te vinden.

De website vermeldt ook alle deadlines voor de vijf aanvraagrondes per jaar. Via LinkedIn worden reminders voor inleverdata verspreid. Bij vragen kan men via de aanvragenportal (Engage) of email contact opnemen met het secretariaat van de stichting.

Alle communicatie betreffende de aanvraag verloopt via dit portaal. Het komt ook voor dat aanvragers per e-mail communiceren. Relevante e-mails worden door het secretariaat aan Engage van de betreffende aanvraag toegevoegd.

Voorafgaand aan de bestuursvergadering beoordeelt de Commissie Giften de aanvragen en adviseert het bestuur. Indien nodig neemt een commissielid of het bureau contact op met de aanvrager voor aanvullende informatie. Het bestuur neemt tijdens een bestuursvergadering de adviezen door en neemt de uiteindelijke beslissing. De toekenningen en afwijzingen worden in principe binnen een week via het aanvragenportaal naar de aanvragers verstuurd.

- II) Als goede doelen stichting en als ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling) heeft Stichting Elise Mathilde Fonds een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Via de website van de stichting wordt 'aan de buitenwereld' gerapporteerd over de met de ANBI-status gepaard gaande verplichtingen. Via de website wordt tevens een selectie van de ondersteunde projecten getoond en is er in de kalender ruimte om ondersteunde initiatieven een podium te geven.

- III) Het bestuur stelt jaarlijks een jaarrekening met toelichtend bestuursverslag op. Deze jaarrekening wordt door een externe accountant gecontroleerd.

De stichting voldoet aan haar (ANBI) publicatieplicht door middel van de gegevens die gepubliceerd staan op haar website www.elisemathilde.nl.

f. Begroting

De opbrengsten uit/de rendementen op het vermogen worden aangewend voor het realiseren van de doelstellingen van de stichting. Hoewel het niet mogelijk is de toekomstige rendementen te voorspellen ziet de begroting van de stichting er voor de komende jaren als volgt uit:

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Stamvermogen	109.571.268	111.464.941	113.136.915	114.833.969	116.556.478	118.304.826	120.079.398	121.880.589	123.708.798	125.564.430	127.447.896	129.359.615
Inflatie %	1,21	0,98	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
aangroei	1.309.962	1.073.798	1.671.974	1.697.054	1.722.510	1.748.347	1.774.572	1.801.191	1.828.209	1.855.632	1.883.466	1.911.718
bijstorting		819.874										
Vermogen	91.747.000	95.416.880	99.233.555	103.202.897	107.331.013	111.624.254	116.089.224	120.732.793	125.562.105	130.584.589	135.807.972	141.240.291
Overige reserves	64.693.789											
Herwaarderingsreserve	23.467.079											
Bestemmingsreserve	3.586.375											
Beleggingen												
Beleggingen	82.322.076											
Belegd in aandelen		52.000.000	54.340.000	56.785.300	59.340.639	62.010.967	64.801.461	67.717.526	70.764.815	73.949.232	77.276.947	80.754.410
Rendement op aandelen		2.340.000	2.445.300	2.555.339	2.670.329	2.790.494	2.916.066	3.047.289	3.184.417	3.327.715	3.477.463	3.633.948
"liquide" rendement overige beleggingen		400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
Besteding												
Beschikbaar voor besteding		2.740.000	2.845.300	2.955.339	3.070.329	3.190.494	3.316.066	3.447.289	3.584.417	3.727.715	3.877.463	4.033.948
Kosten	432.275	540.259	548.363	556.588	564.937	573.411	582.013	590.743	599.604	608.598	617.727	626.993
Beschikbaar voor toekenningen		2.199.741	2.296.937	2.398.750	2.505.391	2.617.082	2.734.053	2.856.546	2.984.813	3.119.118	3.259.736	3.406.956
Uitgekeerd/toe te kennen	3.204.904	3.397.198	3.601.030	3.817.092	4.046.117	4.288.885	4.546.218	4.818.991	5.108.130	5.414.618	5.739.495	6.083.865
Monumentenverzorg	61.000											
Natuur & duurzaamheid	109.297											
Volksgezondheid	612.022											
Kunst en cultuur	1.368.240											
Sociaal & maatschappij	930.595											
Onderwijs & onderzoek	123.750											
Vaste aanvragen												

Uitgaande van:

- Stamvermogen is geen doel op zich, dat uitkeringen jaarlijks wat toenemen staat voorop
- Uitgangspunt 2024: 52m belegd in aandelen, ca. 400k liquide rendement op overige beleggingen
- Inflatie: 1,5%
- Rendement op aandelen: 4,5%

g. Beschikken over het vermogen van de stichting

Op grond van artikel 6 van de statuten van de stichting en haar feitelijke werkzaamheid heeft geen enkele (rechts)persoon doorslaggevende zeggenschap binnen de stichting. Aldus kan geen enkele (rechts)persoon beschikken over het vermogen van de stichting als ware het eigen vermogen.

De stichting kwalificeert als een Algemeen Nut Beogende Instelling. Het bestuur, gesteund door het administratiekantoor Vigilanter, bewaakt de voorwaarden waaraan het moet voldoen om deze ANBI-status te behouden. Conform de voorwaarden wordt minimaal 90% van de bestedingen van de stichting aan de algemeen nut doelstellingen besteed.

4. Beschrijving organisatie

Het bestuur van de stichting wordt op basis kennis en kunde geworven en bestaat van oudsher uit personen uit de ruime groep afstammelingen van de ouders van Elise Mathilde van Beuningen. In de regel bestaat het bestuur uit vijf personen en vergadert minimaal vijf keer per jaar. De afspraken aangaande de bestuursleden zijn opgenomen in het Bestuursreglement, zie Bijlage 3.

In statuten en voornoemd reglement is conform het bepaalde in de Wet Toezicht Bestuur Rechtspersonen een bepaling opgenomen (art. 6 lid 5) inzake belangenverstrengeling. Om inzicht te hebben in de eventuele belangen die er spelen bij de bestuursleden wordt door Vigilanter een register met nevenfuncties van de bestuursleden bijgehouden.

Het bestuur wordt bijgestaan door een Commissie Giften, een Raad van Advies en de Commissie Muziekinstrumenten. De Commissie Maatschappelijke Cohesie (CMC) is een commissie van Stichting Elise Mathilde Fonds met de opdracht Landgoed Noorderheide te laten gebruiken door het algemeen nut beogende organisaties. CMC zoekt actief naar geschikte organisaties die gebruik kunnen maken van het landgoed. Evenals het bestuur zetten de leden van deze commissies zich op vrijwillige basis en onbezoldigd in vanwege een familiale band die hen met de stichting bindt.

De stichting is gebaat bij de betrokkenheid van deze aanzienlijke groep die zich vanwege gezamenlijke voorouders verbonden voelt met de stichting. Daarmee is de stichting een bindend element voor de 'familie'.

Het secretariaat van de stichting is ondergebracht bij het administratiekantoor Vigilanter BV te Maarsbergen, dat tevens zorg draagt voor de volledige financiële administratie. Het secretariaat ontvangt en verwerkt de aanvragen. De Commissie Giften (CG) beoordeelt in eerste instantie de aanvragen, waarna het bestuur op basis van het advies gegeven door de CG besluit. Via Vigilanter BV is in 2024 tevens een directeur aangesteld.

Binnen de voornoemde familiale-sfeer, die een belangrijke/essentiële voorwaarde is voor het functioneren van de organisatie van de stichting, beschikt de stichting over de competenties en capaciteiten om de beleidsdoelen te realiseren.

Vigilanter biedt met rapportages die tijdens de bestuursvergadering worden besproken inzicht in de stand van zaken en de besteding van de middelen, waarmee het bestuur de behaalde resultaten kan monitoren en in toenemende mate meten. Vigilanter begeleidt de accountantscontroles en stelt de jaarstukken op.

a. Beloningsbeleid

De bestuurders, leden van de Raad van Advies en de leden van de commissies ontvangen geen beloning. Gemaakte onkosten kunnen worden gedeclareerd, leden van de Commissie Giften ontvangen jaarlijks een bescheiden onkostenvergoeding. De stichting heeft geen personeel in dienst.

b. Toezicht/Advies

Met een Raad van Advies wordt gewaarborgd dat kennis en ervaring behouden blijven voor de stichting. Deze Raad van Advies vindt haar basis in artikel 8 van de statuten van de stichting.

Het bestuur komt eenmaal per jaar met de Raad van Advies en de Commissie Giften bijeen. De samenstelling van het bestuur, de behandeling door en advisering omtrent de aanvragen door de Commissie Giften en de jaarlijkse rekening en verantwoording worden met de Raad van Advies besproken. Daarnaast wordt jaarlijks door de accountant tijdens de audit toegezien op naleving van wet en regelgeving, alsmede de cijfermatige verantwoording gecontroleerd.

In de Raad van Advies nemen familieleden plaats die, gelet op expertise, als adviseur en vraagbaak voor het bestuur fungeren. Het bestuur zal de Raad van Advies op periodieke basis informeren en op regelmatige basis consulteren. Op deze manier wordt er gebruik gemaakt van de kennis die er binnen de familie is. Oud-bestuurders van de stichting worden op eenzelfde wijze als de Raad van Advies betrokken in de jaarlijkse verantwoording en bij tussentijds advies.

Voor de samenstelling van de Raad van Advies gelden de volgende uitgangspunten:

- het streven is om voor de betrokkenheid van de familie in de Raad van Advies vertegenwoordigers van alle familiestaken plaats te laten nemen;
- leden hebben kennis/ervaring als oud-bestuurder van de stichting, of als oud-lid van de Commissie Giften of zijn als persoon een toegevoegde waarde;
- leden hebben kennis/ervaring op één van de domeinen waarop de stichting actief is;
- benoeming van leden van de Raad van Advies geschiedt op voordracht van de Raad door het bestuur. Er wordt een rooster van aftreden opgesteld, waarin met inachtneming van de statutaire termijn van 5 jaar, zorg gedragen wordt voor doorloop in de samenstelling.

5. Risico's en onzekerheden

a. Fraudegevoeligheid bij aanvragers

Als zuiver vermogensfonds heeft de stichting maatregelen geïmplementeerd die het risico op het toekennen van en uitkeren aan frauduleuze aanvragers mitigeren. Zo wordt aanvragers informatie als KvK-nummer, ANBI status en jaarrekeningen gevraagd en deze informatie wordt meegenomen bij de beoordeling. Uitkeringen gebeuren nadat verslaglegging over het te ondersteunen initiatief is aangeleverd. Bij twijfel worden websites bekeken of extra informatie opgevraagd. Dit alles passend bij de omvang van de organisatie van de stichting.

b. Fraudegevoeligheid in betalingsprocessen

Daar waar geldstromen zijn, bestaat de kans op fraude. Zowel door medewerkers als door derden. Daarom zijn alle processen waarbij het betalingsverkeer en de vermogensstroom worden beïnvloed, zo effectief en begrenzend mogelijk afgebakend. Door toewijzing, verdeling en beperking van rechten (met betrekking tot betalingsverkeer en administratie) tracht de stichting om fraudegevoeligheid tot een minimum te beperken.

De jaarstukken worden opgemaakt door Vigilanter BV. Met de jaarlijkse audit door een onafhankelijke accountant worden relevante processen ook extern beoordeeld. In de gebruikte systemen wordt gebruik gemaakt van gelaagde controle en is het eenvoudig te traceren wie welke handelingen verricht. Ook is het betaalverkeer ingeregeld met een gelaagdheid in autorisatie.

c. Gedragscode Goed Bestuur

De stichting hecht waarde aan de transparantie van en de verantwoording over het Bestuur. Daarom heeft de stichting zich geconformeerd aan de code 'Goed bestuur' van de FIN.

d. Beleggingen

De gelden die het fonds ter beschikking heeft, worden voor een deel belegd in aandelen en voor een deel belegd in onroerend goed-posities. Brede maatschappelijke ontwikkelingen zoals de oorlog in Oekraïne en minder vertrouwen in politieke aansturing kunnen van invloed zijn op de ontwikkeling van de aandelenmarkt. Negatieve resultaten hebben impact op de geldstroom die beschikbaar is voor doelbesteding. Het bestuur is zich bewust van het risico van fluctuaties in het vermogen ten gevolge van de waardemutaties van de beleggingen en evalueert het beleggingsbeleid regelmatig.

Bijlage 1 BELEGGINGSBELEID

1. Beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid van Stichting Elise Mathilde Fonds, statutair gevestigd te Maarsbergen, geeft een helder en eenduidig kader voor het beheer van het belegbare vermogen. Het beleggingsbeleid is erop gericht te allen tijde, dus ook in tijden van crisis, te kunnen beschikken over voldoende middelen om aan de doelstelling van de stichting te kunnen blijven voldoen en dit in het bijzonder ook voor de toekomst veilig te stellen. De opbouw van de investeringsportefeuille sluit aan op de visie van het bestuur op risico en rendement.

Een deel van het vermogen van Stichting Elise Mathilde Fonds is ondergebracht bij een externe vermogensbeheerder. Het bestuur geeft de vermogensbeheerder een adviesmandaat.

2. Doelstelling Elise Mathilde Fonds

De stichting heeft ten doel het financieel en materieel ondersteunen van organisaties in de geest van de stichtster van de stichting: Elise Mathilde van Beuningen. Zij tracht dit doel vandaag de dag met name te bereiken door, zoals in de doelstelling is opgenomen: "het geven van giften aan instellingen die een algemeen sociaal, cultureel of ideëel doel nastreven.". Het Bestedingsbeleid geeft verdere invulling aan de doelstelling.

3. Vermogen

Stichting Elise Mathilde Fonds is een zuiver vermogensfonds. Er vindt dus geen fondsenwerving plaats. Incidenteel worden schenkingen (bijvoorbeeld uit legaten) van familieleden ontvangen. Het was de nadrukkelijke wens van de oprichtster het vermogen over langere termijn tenminste welvaartsvast te laten stijgen en zo mogelijk nog verder te vermeerderen om het werkterrein te kunnen verbreden. Deze statutaire bepaling is als volgt vertaald naar de huidige ANBI regelgeving: het vermogen dient over langere termijn tenminste welvaartsvast gelijk te blijven. Het bestuur stelt een meerjarenbegroting met een tijdslijn van 10 jaar vast, die jaarlijks wordt gemonitord en indien nodig bijgesteld, om de gewenste vermogensontwikkeling op lange termijn te waarborgen.

Stichting Elise Mathilde Fonds is opgenomen in het register van Algemeen Nut Beogende Instellingen (ANBI). Onderdeel van de vereisten om te voldoen aan de bepalingen die gelden voor ANBI's is het vaststellen van het zogenaamde 'stamvermogen' van de stichting, dat wil zeggen het deel van het vermogen dat niet rechtstreeks maar via gegenereerd rendement bijdraagt aan de doelstelling. Omdat de stichting (veel) eerder is opgericht dan de totstandkoming van de vigerende ANBI regelgeving is met de Belastingdienst afgesproken dat het eigen vermogen (EV) van de stichting per ultimo 2016 zal dienen als maatstaf voor het stamvermogen. Het EV per 31/12/16 van de stichting bedroeg ruim € 81 miljoen. Vanaf dit punt mag het stamvermogen jaarlijks groeien met de inflatie (CPI-index) en dient het meerdere, voortkomende uit vermogensaanwas uit beleggingen, in principe uitgekeerd te worden. Eventuele giften uit nalatenschappen waarbij is bepaald dat alleen het rendement van de gift mag worden besteed (en de gift (inflatie gecorrigeerd) intact dient te blijven), worden toegevoegd aan het stamvermogen.

Ter dekking van eventuele schommelingen uit inkomsten uit vermogen mag een continuïteitsreserve worden aangehouden ter delging van eventuele verliezen in enig jaar geleden. Deze verliezen kunnen optreden als de inkomsten uit het belegd vermogen per saldo ontoereikend zijn voor de stichting om aan haar bestedingen aan goede doelen en eigen kosten voor de organisatie te voldoen. Jaarlijks zal met voldoende motivering en in overleg met de controlerend accountant bepaald worden welke toevoeging/onttrekking aan deze reserve gedaan zal worden.

4. Governance

De stichting wordt bestuurd door een bestuur. Het bestuur van de stichting wordt op basis kennis en kunde geworven en bestaat van oudsher uit personen uit de ruime groep afstammelingen van de ouders van Elise Mathilde van Beuningen. Het bestuur:

- is verantwoordelijk voor het beleggingsbeleid;
- geeft uiting aan haar maatschappelijke verantwoordelijkheid door naast financiële criteria ook rekening te houden met duurzame criteria;
- evalueert jaarlijks het gevoerde beleggingsbeleid en stelt het beleggingsbeleid indien nodig bij en
- stelt een externe vermogensbeheerder aan en ziet toe op de uitvoering van het beleggingsbeleid.

5. Beleggingsdoelstellingen

Het beleggingsbeleid van het bestuur is erop gericht te allen tijde, dus ook in tijden van crisis, te kunnen beschikken over voldoende middelen om aan haar doelstelling te kunnen blijven voldoen en dit in het bijzonder ook voor de toekomst veilig te stellen. De opbouw van de investeringsportefeuille sluit aan op de visie van het bestuur op risico en rendement.

Een deel van het vermogen van Stichting Elise Mathilde Fonds is ondergebracht bij een externe vermogensbeheerder. Gezien de lange termijn horizon heeft het de voorkeur van het bestuur om minimaal 50% van het vermogen te beleggen in aandelen, waarbij het vermogen na onttrekkingen en inflatie zoveel mogelijk in stand gehouden dient te worden. Het andere deel van het vermogen is deels belegd in registeraandelen en deels in (agrarisch) onroerend goed. De stichting belegt van oudsher slechts een beperkt deel van haar vermogen in vastrentende waardes gezien het lage rendement en de mogelijkheid van de stichting om met een lange beleggingshorizon koersschommelingen op te vangen.

Indien financiële ontwikkelingen dit mogelijk maken, streeft het bestuur naar verhoging van het percentage vermogen dat belegd is in aandelen.

6. Duurzaam en maatschappelijk verantwoord beleggen

De Stichting is zich bewust van haar maatschappelijke positie en realiseert zich dat haar beleggingen zowel negatieve als positieve impact kunnen maken op de wereld voor toekomstige generaties. Ze streeft naar een positieve impact op de langere termijn en kiest voor een beleggingsbeleid waarin dus ook niet financiële criteria moeten worden meegewogen.

De stichting hanteert bij haar beleggingsbeleid de ESG criteria (Environmental, Social en Governance), hetgeen regelmatig uitgedrukt wordt in 'ESG'-beleid. De stichting wenst haar vermogen zodanig in te zetten dat het een bijdrage levert aan het verbeteren van het welzijn van de mens en de omgeving waarin zij leeft. Ook is het behalen van de SDG (Sustainable Development Goals)-doelstellingen door de bedrijven waar de stichting in belegt een leidraad voor de stichting.

De stichting ondersteunt sociale, culturele en ideële initiatieven in Utrecht en de regio Rotterdam. Daarnaast omarmt zij in Nederland initiatieven die de transitie naar een circulaire landbouw bevorderen en korte keten projecten waarbij consumenten direct worden gekoppeld aan de productie van eerlijke en gezonde voeding. De ondersteuning van deze initiatieven vraagt tegenwoordig in een toenemend aantal gevallen niet slechts om het doen van giften. Op dit terrein werkt het bestuur actief aan het vergroten van haar impact door het aangaan van samenwerkingen en het zoeken naar initiatieven waaraan de stichting een bijdrage kan leveren door het doen van investeringen in grond of anderszins of het verstrekken van een lening.

7. Externe vermogensbeheerder

Voor de externe vermogensbeheer gelden de volgende voorwaarden:

- De externe vermogensbeheerder zal zich naar eer en geweten optimaal inspannen om haar doelstellingen zoals zij met de Stichting is overeengekomen te behalen, waarbij zij zich te allen tijde hoedt en zal houden aan dit beleggingsbeleid en de opvolgende versies daarvan. Afwijking van dit beleid is slechts dan toelaatbaar, indien dit schriftelijk en uitdrukkelijk door de Stichting is toegestaan.
- De externe vermogensbeheerder legt tenminste maandelijks verantwoording af over het gevoerde beleggingsbeleid. Deze rapportage (al dan niet in digitale vorm) bevat minimaal een portefeuilleoverzicht en een transactieoverzicht. Daarnaast wordt het behaalde resultaat vergeleken met een aantal vergelijkingsmaatstaven welke een beeld geven van de relatieve ontwikkeling van de effectenportefeuille.
- Minimaal éénmaal per jaar zal de externe vermogensbeheerder in een persoonlijke toelichting de resultaten en het gevoerde beleid met een vertegenwoordiging van het bestuur bespreken, zo nodig met het gehele bestuur, dit ten beoordeling aan het bestuur van de Stichting.
- Om belangenverstrengeling te voorkomen dient de externe vermogensbeheerder de door hem van derden ontvangen vergoedingen inzake de portefeuille van de Stichting door te geven aan de Stichting. Hij mag hierbij uitsluitend eventueel gemaakte administratiekosten in aftrek brengen.

De voorzitter en penningmeester van de stichting hebben maandelijks overleg met de externe vermogensbeheerder over de beleggingen. Streven is om tenminste eenmaal per jaar de vertegenwoordigers van de vermogensbeheerder naar een bestuursvergadering te laten komen, dit ter toetsing van de door Stichting Elise Mathilde Fonds geformuleerde opdracht, mede qua rendement en risico met betrekking tot het bij de vermogensbeheerder onder beheer gebrachte vermogen.

Dit beleggingsbeleid is vastgesteld op 4 februari 2025 en is voor onbepaalde tijd van kracht. De inhoud van het statuut wordt minimaal een keer per drie jaar opnieuw bekeken en getoetst aan de actuele omstandigheden.

Bijlage 2 BESTEDINGSBELEID

Meegaan met ontwikkelingen in de fondsensector

Samenwerkingen met andere fondsen en overheden

We zien dat binnen de fondsensector er steeds meer fondsen/initiatieven zijn die naast geld ook advies geven, kennis bieden of zelf initiatieven ontplooiën. Om deze intensievere vorm van filantropie te kunnen realiseren werken fondsen samen, en sinds kort ook met (lokale) overheden. Kickstart cultuurfonds en CIPU zijn voorbeelden van deze publiek-private samenwerkingen waarbij CIPU naast geld ook kennis geeft. Het Elise Mathilde Fonds is één van de partners in CIPU. Samen met het Cultuurfonds en het K.F. Heinfonds werkt zij structureel samen in KIEM.

Ondernemende filantropie en effectief altruïsme

‘Ondernemende filantropie’ wijst op de verzakelijking van filantropische instellingen en impactgerichte en ondernemende filantropie. Doordat ondernemende filantropie naast maatschappelijke impact ook financieel rendement nastreeft, wordt het onderscheid tussen markt en filantropie steeds diffuser. Een andere vorm is ‘effectief altruïsme’. Effectief betekent hier het *maximale* doen met de beschikbare middelen, in tegenstelling tot *iets* goed doen, en het baseren van keuzes op bewijsmateriaal en logica, in plaats van alleen te doen wat *goed voelt* of *intuïtief aantrekkelijk* lijkt.

Het Elise Mathilde Fonds probeert alert te blijven op hoe zij het meest effectief kan bijdragen en tegemoet kan komen aan de behoefte van aanvragers. Zo heeft zij diverse partnerschappen ontwikkelt met partijen waar een lening of *impact investing* soms beter past dan (alleen) een donatie.

Participatory grantmaking

Wereldwijd zijn er steeds meer fondsen die werken met een vorm van ‘Participatory grantmaking’. Dit zijn werkwijzen waarbij de begunstigde gemeenschap zelf meebeslist over de verdeling en toekenning van bijdragen door fondsen. Er zijn allerlei varianten waarbij besluitvorming bijvoorbeeld uitsluitend bij de indieners van een aanvraag wordt neergelegd, of juist in een open stemproces vorm krijgt, waarin een veel breder publiek kan meedoen. Een drijfveer is het direct bij besluitvorming betrekken van de mensen om wie het gaat om zo die groep in eigen kracht te zetten, en daarmee als fonds meer te zijn dan alleen een geldgever. Maar het kan ook een manier zijn om als fonds efficiënter en effectiever te willen/kunnen werken, en om slimmer besluiten te nemen over toekenningen. De uiteindelijk begunstigde doelgroep wordt dan gezien als een bron van kennis, informatie en kunde die het fonds zelf niet of minder in huis heeft. Ook is het een manier om inspiratie te putten uit de creativiteit en beweging vanuit begunstigde gemeenschappen zelf. Een andere drijfveer is de door fondsen alom gevoelde maatschappelijke druk om op meer transparante manieren te werken en eigen werk en bestedingen duidelijker te kunnen verantwoorden. Dus op meer open manieren beslissingen nemen, met meer draagvlak vanuit de doelgroep, kan daaraan bijdragen.

Het Elise Mathilde Fonds onderzoekt welke vormen van participatory grantmaking inzetbaar zijn, m.n. voor de aanvragen vanuit de kunsten cultuursector.

Filantropie vanuit vertrouwen

Voor aanvragers kan het zoeken naar financiering soms zo veel inspanning vergen, dat dit niet meer in balans staat met de opbrengsten. Veel werk voor kleine donaties, alle fondsen gebruiken hun eigen systemen en formulieren en toezeggingen gaan gepaard met rapportages en administratie. De aanvragende sector roept op vereenvoudiging en minder rapportagedruk.

Het Elise Mathilde Fonds zoekt naar manieren om meer vanuit vertrouwen te geven, en hierdoor de bijgaande werkdruk voor aanvragers te verminderen, zonder de zorgvuldigheid die ook met geven gepaard gaat, te verliezen. Steeds vaker stelt zij meerjarige toekenningen beschikbaar aan partijen waarmee zij al langer samenwerkt en die goed passen bij de missie van de stichting. Deze partners hoeven dan niet meer jaarlijks een projectaanvraag in te dienen. Deze toezeggingen zijn voor (telkens) drie jaar.

Breed, regionaal fonds

Stichting Elise Mathilde is een fonds met een breed werkterrein –maatschappelijke doelen en noden; kunst en cultuur; natuur en duurzaamheid; volksgezondheid, wetenschap en educatie, monumenten en erfgoed - en een duidelijke focus op de regio's Utrecht en Rotterdam. Stichting Elise Mathilde Fonds wil een bijdrage leveren aan een gezond en positief leefklimaat en gelooft dat de genoemde werkterreinen belangrijke instrumenten zijn voor een gezonde maatschappij. Je kunnen ontwikkelen, in een inclusieve maatschappij met speciale aandacht voor kwetsbaren.

Stichting Elise Mathilde realiseert dit door het geven van giften aan initiatieven die een algemeen sociaal, cultureel of ideëel doel nastreven, waardoor de maatschappijstructuur wordt verstevigd. Daarnaast stelt de stichting het landgoed Noorderheide om niet ter beschikking aan maatschappelijke, culturele, wetenschappelijke initiatieven. De goede doelen kunnen het landgoed gebruiken om samen tijd door te brengen, te evalueren en plannen te maken voor de toekomst. Voor deze goede doelen geldt het regiobeleid niet.

Ook wordt op incidentele schaal een bijdrage geleverd aan de aanschaf van professionele muziekinstrumenten of museale kunstvoorwerpen. Verder helpt de stichting initiatieven door naast een gift ook haar naam te geven in de vorm van 'prijzen'. Het fonds doet dit slechts bij initiatieven waarbij een goede inschatting gemaakt kan worden van het nut van zo'n prijs voor de maatschappij.

De aanschaf en het onderhoud van Rijks- en Natuurmonumenten is door het toenemende budget een aantal jaar geleden ook tot beleid gemaakt.

Naast de categorie *natuur en duurzaamheid* kent het Elise Mathilde Fonds het programma Voedseltransitie. Hier past de stichting de regiobeperking niet toe. Elise Mathilde wil investeren in Nederlands pioniers van duurzame landbouwconcepten en korte keten initiatieven.